

Pohjois-Karjala
Maakuntaliitto

Pohjois-Karjalan esitykset hallitusohjelmaan

2023

I Tulevaisuuden osaaminen

- 1 Osaamisen ja tutkimuksen Suomi – tutkimus- ja koulutusorganisaatioiden perustoimintaresurssit, koko maan kattava koulutusverkosto**
Koulutusorganisaatioiden ja tutkimuslaitosten perustoimintaresurssit turvataan koko maassa, samalla koulutustarjonnan, tutkimuksen ja innovaatiotoiminnan kehittämisen edellytyksiä vahvistetaan.
- 2 Vihreät teolliset investoinnit liikkeelle, Suomi houkuttelevammaksi investointikohteena**
Vihreiden teollisten investointien liikkeellelähtöä vauhditetaan kotimaisen energiantuotannon kasvattamiseksi ja omavaraisuusasteen nostamiseksi. Lisätään rahoitusta uusille vihreän teollisuuden investoinneille. Samalla vastataan ilmasto- ja ympäristöhaasteisiin ja edistetään rakennemuutosta kohti vähähiilisempää ja omavaraisempaa yhteiskuntaa.
- 3 Osaavan työvoiman saatavuus – konkreettiset esitykset kansainvälisten osaajien saamiseksi, koulutusperäisen maahanmuuton vahvistamiseksi ja työlupien helpottamiseksi**
Työ- ja koulutusperäiseen maahanmuuttoon ja Suomen houkuttelevuuteen panostetaan, samalla maahanmuuttajien integroitumista suomalaiseen yhteiskuntaan ja työelämään edistetään osaavan työvoiman saatavuuden turvaamiseksi erityisesti väestörakenteeltaan haasteellisilla alueilla.

II Rajamaakuntien ja Itä-Suomen kehitysedellytykset muuttuneessa geopoliittisessa tilanteessa

- 4 Tuulivoiman mahdollistaminen itäisessä Suomessa ja kompensatiomalli**
Energiaomavaraisuuden lisäämiseksi etsitään ratkaisuja tuulivoiman lisärakentamisen ja aluevalvonnan yhteensovittamiseksi siten, että tuulivoiman lisärakentaminen on nykyistä laajemmin myös itäisessä Suomessa. Luodaan kompensatiomalli kunnille, jotka eivät puolustusvelvoitteen takia pysty hyötymään tuulivoiman rakentamisesta.
- 5 Uusi kantaverkkolinjaus Kainuusta Pohjois-Karjalan kautta Etelä-Karjalaan**
Itäiseen Suomeen rakennetaan uusi kantaverkkoyhteys Kainuun ja Pohjois-Karjalan kautta Etelä-Karjalaan.
- 6 Rajamaakuntien kehitys ja Itä-Suomen kehityspaketti**
Kansainvälisen toimintaympäristön muutoksesta eniten kärsivän Itä-Suomen kehityksen edellytyksiä vahvistetaan laaja-alaaisella kehityspaketilla.

Venäjä-yhteistyöhön tarkoitettu rahoitus kohdennetaan tilanteesta eniten kärsiville alueille, jonne rahoitus alun perin oli tarkoitettukin. Raja-alueohjelmiin jo varattu kansallinen rahoitusosuus siirretään kansallisiin aluekehitysrahoihin rajamaakunnille.

III Vihreämpi ja digitaalisempi tulevaisuus

- 7 EU:n ja kansallinen metsäpolitiikka**
Suomi vaikuttaa siihen, että EU:n metsäpolitiikassa huomioidaan Suomen edun mukaiset tavoitteet ja säädösten toimeenpanoon jätetään joustavuutta ja kansallista liikkumavaraa.
- 8 Nopeat tietoliikenneyhteydet ja maaseudun laajakaistat**
Valtion tukirahoituksen avulla vauhditetaan nopeiden valokuituverkkojen rakentamista erityisesti alueilla, joilla pitkät välimatkat ja harva asutus eivät mahdollista kaupallisia ratkaisuja.
- 9 Sähköautoilun latausverkosto ja liikennebiokaasun edistäminen**
Tuetaan uusiutuvien energialähteiden käyttöä liikenteessä mm. laajentamalla sähköautoilun ja kaasutankkausasemien verkostoa koko maan kattavaksi.
- 10 Geologian tutkimuskeskuksen (GTK) mineraali- ja kiertotalousalan digitaalinen koetehdaskokonaisuus Outokummussa**
Uudistetaan Geologian tutkimuskeskuksen keskeisin mineraali- ja kiertotalousalan tutkimusinfrastruktuuri Outokummussa digitaalisesti tulevaisuuden mineraaliprosessoinnin koetehtaaksi.

IV Kestävät tulevaisuuden palvelut ja rakenteet

11 Hyvinvointialueiden rahoitus

Hyvinvointialueiden rahoitusmalli korjataan niin, että alueet ovat tasa-arvoisessa asemassa.

12 Kestävä kuntatalous, mm. valtionosuuksien tasausjärjestelmät

Valtionosuusjärjestelmän uudistus on aloitettava välittömästi ja selvitettävä ns. uuteen kuntaan siirtymisestä aiheutunut epätasa-arvo maan kuntien kesken.

13 Työvoimapalveluiden uudistaminen, mm. resurssien täysimääräinen siirtyminen kuntiin

Työvoimapalvelujen uudistuksessa resurssit siirretään täysimääräisesti kunnille ja valtionosuudet määritellään työttömyyden tason pohjalta. Myös elinkeinopuolen vastuuta on lisättävä kunnille työvoimapalvelujen ohella niin, että muodostuu elinvoiman lisäämisen mahdollistava tehtäväkenttä.

14 Turvallisuusviranomaisten määrärahat

Turvallisuusviranomaisten voimavarat varmistetaan koko maassa (ml. harvaan asutut alueet) huomioiden kansainvälisen turvallisuustilanteen muuttuminen.

15 Business Finlandin toimintojen vahvistaminen

Business Finlandin läsnäoloa ja alueellista vaikuttavuutta vahvistetaan niin, että Business Finlandilla on toimipisteet jokaisessa maakunnassa, aluetoiminnalla on riittävä resursointi ja selkeä kytkentä kunkin maakunnan yritystoiminnan kehittämiseen.

16 Valtion toimintojen varmistaminen maakunnissa

Valtion toimintojen ja palvelujen saatavuus koko maassa varmistetaan ja valtion työtehtäviä organisoidaan monipaikkaisuutta, digitalisaatiota ja etätyötä hyödyntäen.

17 Avoin, yhtenäinen valtioneuvosto

Käynnistetään uudistus yhtenäisen valtioneuvoston luomiseksi ja valtion keskushallinnon avoimuuden lisäämiseksi.

V Aluekehityksellä elinvoimaa

18 EU:n koheesiopolitiikka (tehdyt päätökset säilytettävä, uusi kausi), Itä- ja Pohjois-Suomen erityisasema ja harvaan asuttujen alueiden kehitys

EU:n koheesiopolitiikassa ja tulevan ohjelmakauden valmistelussa huomioidaan Itä- ja Pohjois-Suomen erityisasema eli EU:n liittymissopimuksen mukainen harvaan asutun alueen status ja valmistellaan alueelle oma suuraluekohtainen ohjelma.

Itä- ja Pohjois-Suomen kerryttämä perusrahoituksen harvan asutuksen rahoitus säilyy tulevilla ohjelmakaudella.

19 Kansallinen aluepolitiikka

Tuetaan kansallisella aluepolitiikalla ja rahoituksella väestön, työllisyyden yritystoiminnan kehityksen kannalta tärkeää uudistumiskykyä ja alueiden omaehtoista kehittämistä erillisellä määrärahalta.

20 Matkailuinvestoinnit ja kansainvälisen Lakeland-matkailumarkkinoinnin resurssit

Visit Finlandin toimenpitein vahvistetaan Ukrainan sodan ja koronakriisin myötä ahdinkoon ajautuneen Itä-Suomen matkailua vahvistamalla Lakelandin kansainvälistä saavutettavuutta ja näkyvyyttä.

21 Uusiutuvat energiaratkaisut, kestävä ruoantuotanto ja huoltovarmuus

Luodaan mahdollisimman hyvät edellytykset vihreän teollisuuden investoinneille ja metsäbiotalouden tutkimukselle sekä huolehditaan huoltovarmuuden ja investointien toteutumisesta maataloudessa.

22 Joensuu MAL-sopimusten piiriin

Laajennetaan MAL-sopimusten piirissä olevien kaupunkiseutujen joukkoa Joensuun kaupunkiseudulla.

VI Saavutettavampi Itä-Suomi

23 Perusväylänpidon rahoituksen nosto

Perusväylänpidon rahoituksen tasoa nostetaan ja samalla pienennetään koko maan liikenneverkon korjausvelkaa.

24 Lentoyhteydet Joensuusta Helsinki-Vantaalle ja maailmalle

Turvataan kolmen tunnin yhteys pääkaupungin ja kaikkien maakuntakeskusten välillä. Turvataan säännöllinen reittilentoliikenne niihin maakuntiin, jonne ei pääkaupunkiseudulta ole markkinaehtoista lentoliikennettä syntynyt ja minne ei muilla julkisilla yhteyksillä ole saavutettavuutta kolmessa tunnissa.

25 Junayhteyksien nopeuttaminen ja tavaraliikenteen siirtäminen raiteille

Infrastruktuuri-investoinneissa huomioidaan itäisen Suomen muuttunut geopoliittinen asema panostamalla raideliikenteeseen. Saimaan kanavan sulkemisen, kasvaneiden maan sisäisten puukuljetusten ja tavaralogistiikan aiheuttamat haasteiden Itä-Suomen teollisuudelle takia panostetaan erityisesti Karjalan radan kehittämiseen.

a. Nopeasti toteutettavat ratakannakkeet

- Joensuu–Imatra-radon välityskyvyn parantaminen, perusparantaminen ja nopeudennosto
- Ohjataan riittävät määrärahat Karjalan radan Joensuu–Imatra-osuuden perusparantamiseen ja nopeudennostoon tukien hankkeen toteutuksella sekä henkilöliikenteen että kasvavan rahtiliikenteen tarpeita.

b. Suunnitteluvalmiuden nosto raiteilla

- Nopeat itäradat: Itärataoikaisu Helsinki–Helsinki-Vantaan lentoasema–Porvoo–Kouvola (suunnittelu) Edistetään Nopeat itäradat -hankkeen toteutumista. Ensimmäisessä vaiheessa käynnistetään lentoradan tarkempi suunnittelu.
- Joensuu–Kontiomäki-rataosan välityskyvyn parantaminen ja sähköistäminen Käynnistetään suunnittelu Joensuu–Kontiomäki-rataosan välityskyvyn parantamiseksi ja sähköistämiseksi.
- Rataverkon sähköistämisen jatkaminen Jatketaan rataverkon sähköistystä erillisellä rataverkon sähköistysohjelmalla.

26 Maantieverkon kehittäminen

a. Nopeasti toteutettavat tiehankkeet

Toteutetaan alueellisesti merkittäviä liikenneturvallisuutta ja alueiden elinvoimaisuutta parantavia tiehankkeita.

- Valtatie 9 Liperin Ylämyllyn kohta
- Valtatie 23 Varkaus–Viinijärvi

b. Suunnitteluvalmiuden nosto maanteilla

Nostetaan alueellisesti merkittävien tiehankkeiden suunnitteluvalmiutta.

- Valtatien 6 kokonaiskehittäminen Joensuu–Imatra, suunnitteluvalmiuden nosto Joensuun eteläpuolella
- Valtatien 9 kokonaiskehittäminen Kuopio–Joensuu
- Lieksanjoen silta

27 Sisävesiliikenteen kehittäminen Saimaalla ja Pielisellä

Kehitetään sisävesiliikennettä ja satamia tavaraliikenteen solmukohtina.

Hyväksytty maakuntahallituksessa 27.2.2023.

Lisätietoja:

Jarno Turunen
yhteyspäällikkö
jarno.turunen@pohjois-karjala.fi
p. 040 081 8352

POHJOIS-KARJALA
Maakuntaliitto